

[Hanne Reintoft.]

at arbejdsgiverne opfylder løse forpligtelser om sædvanemæssig løn. Det må kræves, at der ved lønfastsættelsen simpelt hen tages hensyn til lønudviklingen i det lokale område og til arbejdsgiverforeningens seneste statistik.

Der er talt så meget om de sociale foranstaltninger, der bør sættes i værk for de udenlandske arbejdere, og det er også givet, at et stort socialt arbejde er nødvendigt, hvis der skal finde en effektiv tilpasning sted, men samtidig kan man se — og det er ministeren sikkert også opmærksom på — at ved al planlægning, ved alle diskussioner, ved alle seminarer osv. vedrørende disse problemer er det næsten umuligt at lægge et fornuftigt socialt program, der løser disse menneskers vanskeligheder. Der er så mange problemer, at det faktisk i sig selv afslører, at fremmedarbejderpolitikken er forkert og bør omlægges. Indtil man har fundet bare nogenlunde acceptable løsninger på alle disse mange problemer, boligproblemerne ikke at forglemme — og her kan jeg ikke forstå, hvorfor der kun skal være en særlig kvota af boliger til udenlandske arbejdere i det sociale boligbyggeri; det er arbejdsgiverne, der vil have disse udenlandske arbejdere til landet; hvorfor skal de private bygherrer ikke have pålagt en kvota, det vil jeg også meget gerne spørge om ministeren vil overveje — men indtil der findes fornuftige løsninger på alle disse problemer, må det være rigtigt at stoppe for indvandringen og så samtidig styrke og øge indsatsen for at få vores egen egnsudvikling i fart og få vores erhvervsstruktur ændret. Det vil give en langt sundere og også en mere produktiv udvikling i vores samfund, og det vil give bedre arbejdsvilkår for dem, der nu er arbejde til. (*Bifald fra tilhørerpladserne*).

Formanden: Bifald er ikke tilladt.

Arbejdsministeren (Lauge Dahlgaard): Fru Hanne Reintoft ville helst betegne gæ-

stearbejderne som fremmedarbejdere. Jeg kan oplyse, at fremmedarbejderne selv foretrækker at blive betegnet som gæstearbejdere.

Den tilgang af gæstearbejdere, som vi har haft i det sidste halvandet års tid, har været stor, sammenlignet med, hvad vi er vant til, men den har ikke været voldsom sammenlignet med den mangel på arbejdskraft, som har været rådende i den samme periode, og derfor er der altså heller ikke sket en sådan tilgang af arbejdskraft, at man derved har modvirket den strukturtilpasning på det danske arbejdsmarked, som er ønskværdig. Jeg tror ikke, det er for meget sagt, at strukturtilpasningen på det danske arbejdsmarked, bl. a. i form af afgang fra selvstændige erhverv af personer, som har svært ved at opretholde et rimeligt udkomme dér, til det almindelige arbejdsmarked har været stor og har været kraftigere end i de allerfleste andre lande, som vi med rimelighed kan sammenligne os med.

Jeg vil også gerne sige til fru Hanne Reintoft, at det er misforstået at tro, at det er arbejdernes egne penge, der bruges til at betale hjemrejse for gæstearbejdere, når de kommer i den situation, at arbejdsløsheds-kasserne betaler hjemrejsen. Det er statskassen, der betaler den hjemrejse, og kun rent administrativt passerer pengene gennem arbejdsløsheds-kasserne.

Om spørgsmålet koordination af gæstearbejderproblemerne har jeg nu den opfattelse — og det er regeringens — at de enkelte spørgsmål, som har relation til gæstearbejderne, administrativt skal placeres i de ministerier, som varetager de tilsvarende opgaver for den danske befolkning: boligproblemer i boligministeriet, justitsministerielle problemer i justitsministeriet osv. Men koordinationsproblemer foreligger der alligevel, og der foreligger spørgsmål om vejledning og rådgivning af gæstearbejderne; de spørgsmål hører hjemme i en sammenhæng, hvor man kan tage gæstearbejdernes tilpasningsproblemer og informa-